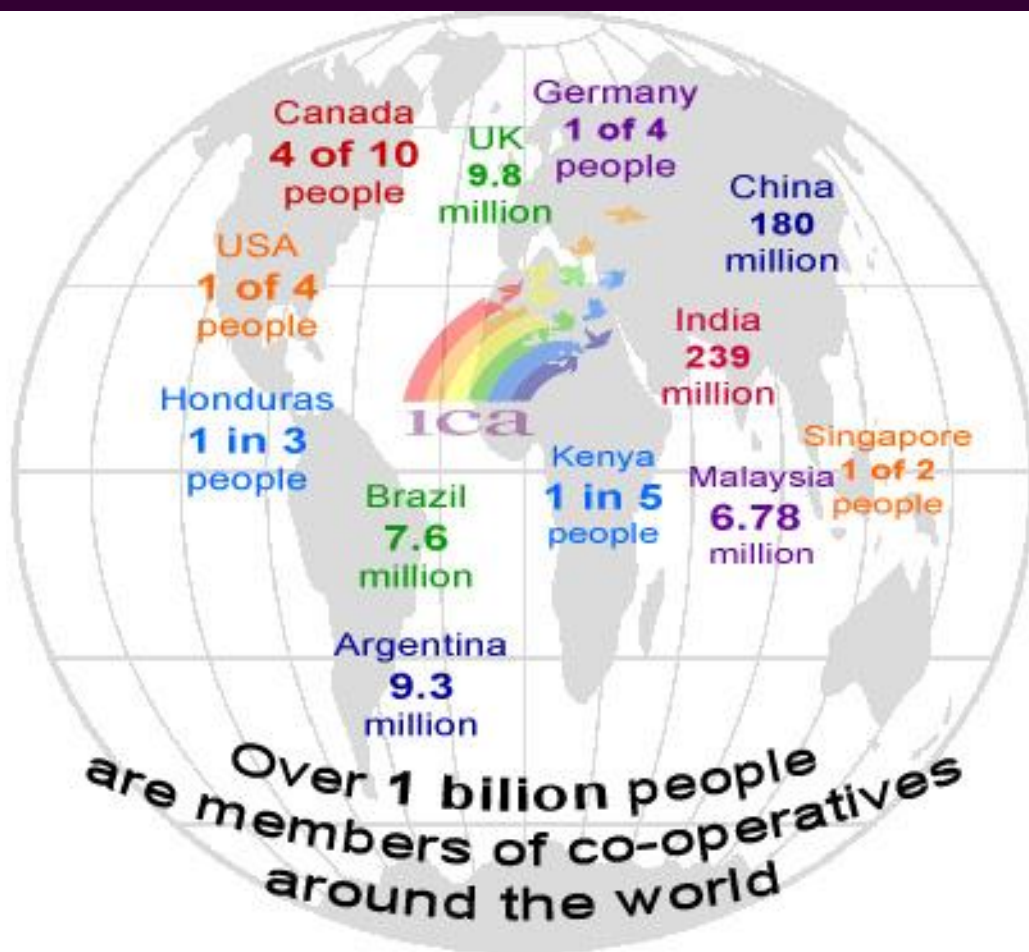

Кооперація – це добровільне об'єднання людей, які вірять, що об'єднання зусиль є дорогою до спільного блага.

Джон Грей

Наш Вісник – це інформація з питань розвитку сільської місцевості та сільського господарства.

Щоб отримувати його, надішліть нам електронну адресу. Ми хочемо зробити наш Вісник цікавим, актуальним, корисним, тому завжди чекаємо Ваші статті, повідомлення, рекомендації.

Передрук матеріалів за умови посилання вітається.

Контакти:

вул. Героїв Оборони, 10, офіс 10, м. Київ, 03680, Україна

doradaukraine@gmail.com

www.dorada.org.ua

Редактор Р.Я. Корінець

Відповідальний за випуск Мітягін А.О.

Проект АгроІнвест

Цей Вісник створено в рамках Проекту «Зміцнення спроможності Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України до аналізу економічної політики та відстоювання інтересів своїх членів, а також клієнтів – дрібних та середніх виробників сільськогосподарської продукції», який фінансується Проектом Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «АгроІнвест». Здійснення зазначеного проекту стало можливим завдяки підтримці американського народу, наданій через USAID. Зміст матеріалів Вісника необов'язково відображає точку зору USAID, Проекту «АгроІнвест» або уряду США.

ЗА ЄВРОПЕЙСКУ СИСТЕМУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ДОРАДНИЦТВА В УКРАЇНІ

сільськогосподарська дорадча діяльність - сукупність дій та заходів, спрямованих на задоволення потреб особистих селянських та фермерських господарств, господарських товариств, інших сільськогосподарських підприємств усіх форм власності і господарювання, а також сільського населення у **підвищенні рівня знань та вдосконаленні практичних навичок прибуткового ведення господарства;**

(Із Закону України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність»)

Для надання допомоги фермерам в цілях **відповідності стандартам сучасного, високоякісного сільського господарства** необхідно, щоб держави-члени ЄС продовжили використовувати всебічну систему консультування фермерів.

Система консультування фермерів повинна допомагати фермерам в отриманні більшої інформації про потоки матеріалів і процесах на фермах, що належать до екології, безпеки продуктів, здоров'ю та захист тварин без будь-якого впливу на їх зобов'язання виконання стандартів та їх відповідальність.

Держави-члени ЄС повинні мати систему консультування фермерів з земельних питань та з питань управління фермами, управління якою здійснюється одним або декількома призначеними органами або приватними організаціями.

Система консультування фермерів повинна **відповідати, принаймні, законним вимогам управління і хорошим сільськогосподарським і екологічним умовам.**

Фермери можуть брати участь у системі консультування фермерів на добровільній основі.

Держави-члени ЄС можуть визначити у відповідності з об'єктивними критеріями **пріоритетні категорії фермерів**, які мають доступ до системи консультування фермерів.

(Із Регламенту ЄС № 73/2009 Ради ЄС про заснування спільних правил для схем прямої підтримки фермерів в рамках Спільної сільськогосподарської політики і про заснування деяких схем підтримки для фермерів, що вносить зміни в Регламенті ЄС № 1290/2005, ЄС № 247/2006 , № ЄС 378/2007 та скасовує Регламент ЄС № 178-2003.)

Без розуму ні сокирою рубати, ні личака в'язати.

В умілого і долото рибу ловить!

Грамотний — видющий і на все тямущий.

Знання робить життя красним.

Не бажай синові багатства, а бажай розуму!

Перемагай труднощі розумом, а небезпеку — досвідом!

Хто знання має, той мур зламає.

Знання — сила.

⇒

ЗМІСТ

АНОНСИ

Міжнародна спеціалізована виставка «МаслоЖирова Індустрія 2014» 4

Сад.Огород.Урожай-2014 4

«GREENEXPO | Alternative Energy» 5

ПОРТРЕТИ ДОРАДЧИХ СЛУЖБ

Інформаційно-консультаційний центр «Агро-Таврія» 6

Полтавська обласна громадська організація «Офіційна сільськогосподарська
дорадча служба»(ПОГО «ОСДС») 8

ДІЯЛЬНІСТЬ НАСДСУ

Засідання Комітету підприємців АПК при ТТП України 9

IV Міжнародний АгроІнвест Форум ЗІІФ 9

Тренінг:«Бюджетний процес в Україні» 10

Зустріч міністра Ігоря Швайки з фермерами 10

ГРАНТИ, КОНКУРСИ, СТИПЕНДІЇ

«Всесвітні студії»: прийом заявок на отримання грантів на навчання в кращих університетах
світу 11

Мікрофінансування для українських НУО або місцевих органів влади 12

Проект «Громадянська просвіта для успішної громади» 13

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Етапи створення кооперативу 14

Пантелеймоненко А. НЕПРИБУТКОВА ПРИРОДА КООПЕРАТИВІВ У ПРАЦЯХ ВЧЕ-
НИХ-ЕКОНОМІСТІВ XX – ПОЧАТКУ XXI СТ. 19

Мітягін А. Перспективи розвитку сільськогосподарської обслуговуючої коо-
перації в Україні 21

Анкета 24

Науково-практичний коментар до закону України «Про сільськогосподарсь-
ку кооперацію» 26

МАРКЕТИНГОВІ ПОРАДИ

Ціна на ринку живої худоби «Чародій» 36

Ціна на оптових ринках України станом на 21 березня 2014 року 37

Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України /
National Association of Agricultural Advisory Services of Ukraine 38

АНОНСИ

Международная специализированная выставка

«МаслоЖировая Индустрия 2014»

Дата проведения: 1 - 3 апреля 2014

Место проведения: Киев, Выставочный Центр «КиевЭкспоПлаза», ул. Салютная, 26

Организатор: Национальная академия аграрных наук, Национальный Университет пищевых технологий, Ассоциация «Укролияпром», ООО СП Агроинком. При поддержке Министерства аграрной политики и продовольствия Украины.

Международная специализированная выставка «МаслоЖировая Индустрия» - это платформа для диалога представителей масложировых предприятий, выставка нацелена на продвижение современных передовых технологий масложирового производства.

На выставке будет представлен семенной материал, средства защиты растений, сырье, современное оборудование, передовые технологии для производства масло-жировой продукции, новейшие методы контроля, оборудование, для хранения и переработки масличных культур, производство комбикормов, лабораторное и весоизмерительное оборудование, качественная продукция из натурального сырья и тому подобное.

Участниками выставки являются сельхозпроизводители, переработчики масличных культур и трейдеры, государственные структуры, отраслевые организации, частные предприятия, ведущие отечественные и международные аграрные эксперты, ключевые экспортеры, потребители масличных продуктов переработки, представители научных организаций и другие.

Сад.Огород.Урожай-2014

Время проведения: 10-13 апреля 2014 года

Организатор выставки: Национальный комплекс «Экспоцентр Украины»

Основные разделы мероприятия:

- Семена, рассада, саженцы плодовых культур, декоративный посадочный материал.
- Удобрения, средства защиты и стимуляторы роста растений.
- Новые технологии выращивания.
- Мини-техника и транспортные средства.
- Садово-огородный и хозяйственный инвентарь.

АНОНСИ

- Декоративные украшения для сада.
- Цветоводство. Ландшафтный дизайн.
- Оранжереи, зимние сады, тепличные хозяйства.
- Садово-парковая и дачная мебель.
- Продукция пчеловодства.
- Спецдежда, индивидуальные средства защиты.

Специализированная литература.

По вопросам участия в выставке просим обращаться:

г. Киев, пр-т Академика Глушкова, 1, павильон № 5 комната № 122

тел. / факс: (044) 596-91-08, (044) 596-91-11

GREEN:EXPO
альтернативная энергетика | 2014

VI международная выставка

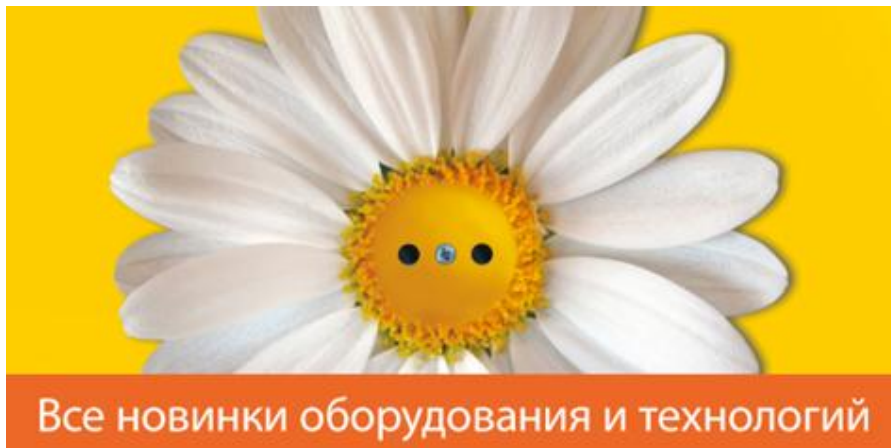
22-25
АПРЕЛЯ
2014

КИЕВ
ЭКСПО
ПЛАЗА

6-ая международная выставка «GREENEXPO | Alternative Energy» состоится 22 - 25 апреля 2014 года одновременно с крупнейшей выставкой энергетики, электротехники, энергоэффективности elcomUkraine. Место проведения: выставочный центр «КиевЭкспоПлаза» (ул. Салютная, 2-Б, ст. метро «Нивки»).

Посетители выставки:

- Руководители и ведущие специалисты агропредприятий, фермерских хозяйств, тепличных комбинатов.
- Владельцы, руководители и ведущие специалисты оздоровительно-курортных учреждений, гостиничных комплексов.
- Управляющие АЗС.
- Специалисты проектно-монтажных организаций.
- Строители, девелоперы.
- Дилеры, торговые представители.
- Представители областных и районных администраций, коммунальные предприятия.
- Международные инвестиционные компании.
- Частные предприниматели, владельцы частных домов.

Все новинки оборудования и технологий

ПОРТРЕТИ ДОРАДЧИХ СЛУЖБ

Інформаційно-консультаційний центр «Агро-Таврія»

Інформаційно-консультаційний центр «Агро-Таврія» (далі – Центр), створений у 1996 році як госпрозрахунковий Таврійського державного агротехнологічного університету. Діяльність Центру спрямована на задовільнення потреб працівників аграрної сфери – фермерів, керівників та спеціалістів сільськогосподарських підприємств усіх типів власності – у достовірній, своєчасній інформації та висококваліфікованих консультаціях щодо питань сільськогосподарського виробництва, управління, маркетингу, правових відносин, розвитку кооперативів. Центр поширює свою діяльність на всі райони Запорізької області. У 2008 році по ініціативи керівництва центру, біло прийняте рішення про створення Громадської організації Запорізький «Інформаційно-консультаційний центр «Агро-Таврія». На сьогодні викладачі університету активно приймають участь у роботі Центру.

Виходячи з основних напрямків діяльності, сформувалася структура центру, до складу якої сьогодні входять шість відділів: інформаційно-аналітичний, економіко-правовий, учбово-методичний, технологічний, наукововиробничий та відділ маркетингових і соціологічних досліджень. Спільна робота відділів дозволяє забезпечити сільськогосподарських товаровиробників області якісними технологічними, технічними, економічними, юридичними консультаціями, надати вчасно надійну маркетингову інформацію, сприяє розвитку сільськогосподарського виробництва, підвищенню кваліфікаційного рівня керівників, спеціалістів господарств та фермерів.

Центром розроблено та опубліковано ряд рекомендацій із специфічних питань сільськогосподарського виробництва, видано брошури, що презентують новітні сільськогосподарські технології, налагоджено випуск інформаційних бюлетенів. Ведеться робота по створенню баз даних, проведенню моніторингу цін. На протязі останніх 3 років Центр веде активну роботу по інформаційному впровадженню основ органічного виробництва, плідно співпрацює з Запорізьким центром органічного виробництва та іншими організаціями які займаються цим питанням. Було проведені семінари та демонстраційні дні покази по органічному виробництву із залученням фахівців із Франції, Швеції та Данії.

До постійного штату Центру входять дванадцять співробітників та біля п'ятдесяти викладачів Таврійського державного агротехнологічного університету, які приймають активну участь у діяльності Центру як консультанти.

Сьогодні Інформаційно-консультаційний центр «Агро-Таврія» є членом Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України «Дорада», всебічно сприяє розвитку дорадчої діяльності в Україні та зокрема в Запорізькій області; працює над підвищенням ефективності інформаційного забезпечення сільськогос-

ПОРТРЕТИ ДОРАДЧИХ СЛУЖБ

подарських товаровиробників області шляхом поширення структури центру на всі райони. Створення районних інформаційно-консультаційних центрів націлено на перспективу розвитку стабільної системи дорадництва в Запорізькій області.

На протязі десяти років співробітники Центр плідно співпрацював з різними міжнародними організаціями та фондами:

1999-2001р.р., TACIS - «Створення та розвиток сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів в Україні»,

2001-2003 р.р., CNFA – «Від фермера до фермера»,

2003-2006 р.р., DFID – «Програма підвищення рівня життя сільського населення в Україні».

2004-2005 р.р. TACIS- «Надання підтримки малим та середнім підприємцям на селі»,

2005-2006 р.р. STEP (FARM) – «Надання голосу власникам особистих селянських та фермерських господарств Запорізькій області»,

2005-2006 р.р., TACIS – «Покращення системи логістики та маркетингу для МСП в сільському господарстві».

2006-2009 р.р. (IRD/ USAID) «Оказание технической помощи для быстрого реагирования на птичий грипп в Украине»

2008-2013 р.р. – (MEDA/ CIDA) «Проекта развития плодовоовощеводства в Украине».

Директор Запорізької обласної громадської організації
«Запорізький інформаційно-консультаційний центр
«Агро-Таврія»

Подшивалов Геннадій Валерійович

Електронна пошта: ikc_agro-tavriy@mail.ru

Електронна пошта: ipod-tdatu@mail.ru

ПОРТРЕТИ ДОРАДЧИХ СЛУЖБ

Полтавська обласна громадська організація «Офіційна сільськогосподарська дорадча служба» (ПОГО «ОСДС»)

Була створена в 2007 році, юридично зареєстрована та фактично знаходиться за адресою: 36003, м. Полтава, вул. Сковороди 1/3, к. 413.

Всі засновники та члени організації мають сертифікати сільськогосподарських дорадників чи експертів – дорадників встановленого зразка, в більшості випадків мають ступінь кандидата наук та є співробітниками Полтавської державної аграрної академії, які стояли у витоків дорадчого руху в Полтавській області і мають великий досвід практичної дорадчої діяльності.

Полтавська обласна громадська організація «Офіційна сільськогосподарська дорадча служба» занесена до Реєстру сільськогосподарських дорадчих служб України, а її засновники до Реєстру сільськогосподарських дорадників та експертів – дорадників.

Для здійснення дорадчої діяльності організація може використовувати всю наявну в Полтавській державній аграрній академії матеріально – технічну базу та методичне забезпечення.

Завдяки цьому члени дорадчої служби та залучені до дорадчої діяльності фахівці Полтавської державної аграрної академії можуть надавати повний спектр дорадчих послуг.

Не зважаючи на те що організація досить молода – вона уже приймала участь у двох міжнародних проектах:

- Створення «Інформаційно-консультативного центру органічного землеробства» в Полтавській області за підтримки «Швейцарської агенції з розвитку та співробітництва»

- Створення «Агро-Екологічного центру Полтавщини» в рамках об'єднаного європейського проекту "Tempus 2006".

В рамках цих проектів наші співробітники розробили модулі для підвищення кваліфікації в галузі екології, видали ряд посібників, підручників та інформаційних видань, створили екологічну електронну бібліотеку. Важливим результатом роботи колективу стало видання «Агроекологічного атласу Полтавщини», який вважається унікальним виданням на теренах України.

Всі ці наші напрацювання і пропонуються на Ваш розсуд.

www.osds.aec.org.ua тел./факс(0532) 611-622;

З повагою та надією на плідну співпрацю,

О.О. Горб,

Голова правління, к. с.-г. н., професор ПДАА

ДІЯЛЬНІСТЬ НАСДСУ

Засідання Комітету підприємців АПК при ТТП України

5 березня 2014 р. Всеукраїнська громадська організація "Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України" (НАСДСУ) взяла участь у засіданні Комітету підприємців АПК при ТТП України".

Організатор - Комітет підприємців АПК при ТТП України.

Під час заходу було обговорено першочергові заходи та шляхи врегулювання актуальних проблем у сфері виробництва сільськогосподарської сировини та продовольства.

У засіданні брав участь Президент НАСДСУ Роман Корінець.

IV Міжнародний АгроІнвест Форум ZIFF

12 березня в виставковому центрі «Козак -Палац» Запорізької торгово-промислової палати відбувся IV Міжнародний АгроІнвест Форум ZIFF. Форум організувала і провела Запорізька торгово-промислова палата за підтримки Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України, Комітету підприємств агропромислового комплексу при ТППУ, Аграрної біржі, Українського клубу аграрного бізнесу, правничої фірми «Софія»

Робота Форуму розпочалася з блоку «Ринок продовольства і торгівля сільськогосподарською продукцією», де із доповіддю «Підтримка виробництва та експорту сільськогосподарської продукції (на прикладі Республіки Польща)» виступив президент Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України, заступник голови Комітету підприємців АПК при ТТПУ Роман Корінець (читайте на dorada.org.ua).

У роботі Форуму взяли участь заступник голови Запорізької обласної державної адміністрації Олег Ніколенко, делегація Комітету підприємців АПК при Торгово-промисловій палаті України на чолі з головою Олегом Юхновським, голова Аграрного Союзу України Геннадій Новіков, керівник напрямку Проєкту USAID АгроІнвест Микола Гриценко, правник Олександр Поліводський та інші. Інші блоки Форуму були присвячені органічному землеробству, енерго- та ресурсозбереженню у сільському господарстві, біопаливу.

IV Міжнародний АгроІнвест Форум ZIFF представників громадських організацій, фінансових установ, органів влади, галузевих асоціацій, вчених і потенційних інвесторів, а також підприємств з Дніпропетровської, Запорізької, Київської, Кіровоградської, Луганської, Харківської та Херсонської областей.

ДІЯЛЬНІСТЬ НАСДСУ

Тренінг: «Бюджетний процес в Україні»

20 березня 2014 р. Всеукраїнська громадська організація "Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України" (НАСДСУ) взяла участь у тренінгу: «Бюджетний процес в Україні».

Організатор: USAID AgroInvest.

Місце проведення: м. Київ, вул. Іллінська, 8.

Під час тренінгу були заслухані доповіді щодо стану розвитку бюджетного законодавства України та нагальних проблем з якими пов'язана робота розпорядника/(одержувача) бюджетних коштів.

У засіданні брав участь Президент НАСДСУ Роман Корінець, директор департаменту з міжнародних зв'язків Андрій Мітягін.

Зустріч міністра Ігоря Швайки з фермерами

25 березня, Міністр аграрної політики та продовольства Ігор Швайка зустрівся з представниками Асоціації фермерів та приватних землевласників України, Союзу учасників сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України та Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України. Під час вступного слова Міністр зазначив, що одним з головних завдань роботи міністерства є підтримка дрібного та середнього бізнесу, а також здешевлення кредитів та страхових платежів для дрібнотоварних виробників.

На зустрічі піднімалися питання щодо проблем з реєстрацією договорів оренди земельних паїв, передачі повноважень сільським та селищним радам з розпорядження землями сільськогосподарського призначення, відміни технічного огляду сільськогосподарської техніки, ускладненої процедури сертифікації зерна, перехід до інших механізмів державної підтримки в аграрному секторі та розвитку сільськогосподарської кооперації.

«Сьогодні мені важливо почути проблеми, які наразі існують у фермерів, дрібних та середніх товаровиробників, а також пропозиції щодо їх вирішення. Розуміючи важливу роль малих і середніх форм господарювання на селі у забезпеченні продовольчої безпеки, наше завдання зробити так, щоб малий агробізнес в середньо і довгостроковій перспективі міг повноцінно і безперешкодно розвиватись. Наразі ми ведемо переговори з банківським середовищем щодо доступності фінансових ресурсів малому та середньому бізнесу в агросекторі. І в подальшому обіцяю, що міністерство буде сприяти дерегуляції ведення бізнесу в аграрному секторі та вирішенню проблемних питань, що стримують економічну активність дрібнотоварного виробника».

ГРАНТИ, КОНКУРСИ, СТИПЕНДІЇ

«Всесвітні студії»: прийом заявок на отримання грантів на навчання в кращих університетах світу

1 грудня Фонд Віктора Пінчука вже вп'яте розпочинає прийом заявок від потенційних кандидатів на участь у конкурсному доборі програми «Всесвітні студії».

В рамках проекту, спрямованого на формування нового покоління української професійної еліти, переможці конкурсу – талановиті молоді українці віком до 35 років – отримають від Фонду Віктора Пінчука гранти на навчання за магістерськими програмами в провідних світових навчальних закладах, що увійшли до списку 200 кращих університетів світу за рейтингами QS та The Times Higher Education.

Прийом документів та online-реєстрація триватиме на сайті програми worldwidestudies.org з 1 грудня 2013 року по 15 травня 2014 року.

В першу чергу цього року будуть підтримані заявки тих, хто планує навчання в наступних галузях: аграрні науки, екологія та охорона навколишнього середовища, право, державне управління, альтернативна енергетика та аерокосмічна інженерія. Фонд також розгляне заявки для отримання гранту і в інших галузях, але потенційні кандидати матимуть представити обґрунтування доцільності підтримки навчання за обраною спеціальністю.

Потенційні апліканти на гранти програми «Всесвітні студії» мають відповідати наступним вимогам:

- бути громадянами України віком до 35 років на момент вступу до університету;
- мати ступінь бакалавра, або вище, за фахом, що вимагається обраним закордонним університетом та магістерською програмою даного університету;
- бути зарахованими (з документальним підтвердженням) до складу студентів магістерської програми закордонного університету та готовими почати навчання восени 2014 року;
- мати чіткий план застосування отриманих знань та навичок в Україні;
- мати твердий намір працювати в Україні за отриманим фахом.

Гранти від Фонду Віктора Пінчука отримають найуспішніші кандидати, відібрані спеціальним незалежним журі у ході відкритого загальнонаціонального конкурсу. Для отримання гранту потенційні кандидати повинні самостійно підібрати магістерську програму та вступити на неї, підготувавши всі необхідні документи, пройшовши додаткові підготовчі курси та здавши мовні тести, та представити журі «Всесвітніх студій» своє бачення щодо застосування отриманих знань після повернення в Україну. Фонд Віктора Пінчука очікує, що по завершенні навчання за кордоном всі отримувачі гранту повернуться в Україну та відпрацюють за фахом щонайменше 5 років.

Детальну інформацію стосовно умов участі у конкурсі, необхідних документів та рекомендацій щодо вибору магістерських програм та країн навчання, а також загальні відомості про особливості освіти в цих країнах можна дізнатись на сайті програми «Всесвітні студії»: worldwidestudies.org.

ГРАНТИ, КОНКУРСИ, СТИПЕНДІЇ

Мікрофінансування для українських НУО або місцевих органів влади

Міністерство закордонних справ Естонії надає можливість мікрофінансування проектів для українських НУО або урядових / місцевих органів влади на суму до 15 000 євро для покриття повної або часткової вартості проекту.

Проекти повинні відповідати Стратегії розвитку співробітництва та гуманітарної допомоги Естонії.

Мета мікрофінансування - швидко реагувати на короткострокові потреби в пріоритетних країнах і підвищити потенціал їх урядових та муніципальних установ, а також неурядових організацій і фондів, що діють в громадських інтересах.

Проекти повинні бути пов'язані з однією з наступних галузей:

- 1 освіта
- 2 охорона здоров'я
- 3 мир і стабільність
- 4 розвиток демократії і верховенство закону
- 5 економічний розвиток
- 6 екологічно сприятливий розвиток
- 7 інформування громадськості та глобальна освіта

І відповідати загальним цілям розвитку співпраці:

- становище жінок та забезпечення гендерної рівності
- поліпшення навколишнього середовища та підвищення рівня екологічної свідомості
- сприяти втіленню ICT solutions

Хто може подавати пропозиції?

- 1 урядові або місцеві органи влади
- 2 НУО

Максимальна сума гранту становить 15 000 євро.

Заявник повинен подати свої проектні пропозиції естонською або англійською мовою до Посольства Естонії в Україні.

Грант може становити до 100% від загальної суми прийнятних витрат проекту.

Крайнього терміну подачі заявки нема. За рік можуть бути профінансовані 2 або 3 проекти.

Існує також можливість фінансування інших проектів у рамках Стратегії розвитку естонського співробітництва та гуманітарної допомоги 2011-2015 рр.

Для отримання додаткової інформації відвідайте.

Якщо у вас є питання, що стосуються процедури подачі заявок або ж подання документів, будь ласка, зв'яжіться з Посольством Естонії в Києві:

телефон (380 44) 590 07 80

факс (380 44) 590 07 81

Адреса електронної пошти: Embassy.Kyiv@mfa.ee

Реєстрація триває до: 23-05-2014

ГРАНТИ, КОНКУРСИ, СТИПЕНДІЇ

Проект «Громадянська просвіта для успішної громади»

Про проект

Активна життєва позиція, вміння ідентифікувати, аналізувати та самостійно вирішувати свої проблеми, знання своїх прав та спроможність їх відстоювати - ось ті підвалини, на яких виростають заможні, успішні та гідні громади.

Протягом 2012 – 2014 років Ресурсний Центр ГУРТ та за фінансової підтримки Forum Syd (Швеція) та у співпраці з Studieförbundet Vuxenskolan (SV, Швеція) впроваджуватиме проект «Громадянська просвіта для успішної громади».

Географія проекту: Київська та Полтавська області

Тривалість проекту: 2012 -2014 роки

Мета проекту: зміцнення місцевої демократії шляхом розвитку спроможності місцевих лідерів у адвокасі діяльності та лобіювання інтересів громад, використовуючи шведську модель неформальної освіти.

Цільова аудиторія: представники місцевих організацій громадянського суспільства, місцеві активісти, лідери місцевих громад тощо.

Очікувані результати проекту:

Розроблена методика застосування шведської моделі неформальної освіти дорослих

Посилено спроможність лідерів громад та місцевих активістів до розробки та впровадження адвокасі кампаній та лобіювання інтересів громад

У відібраних для проекту громадах створені місцеві адвокасі групи, які впроваджують ініціативи, що відповідають інтересам громади

Діяльність в рамках проекту:

Визначення пріоритетів громад

Проведення тренінгів з методології навчальних гуртків, адвокасі діяльності та громадського лобі, організаційного розвитку.

Розробка та впровадження місцевих адвокасі кампаній

Фінальна конференція проекту

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

ЕТАПИ СТВОРЕННЯ КООПЕРАТИВУ

ЗАГАЛЬНІ УМОВИ

Сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи створюється та функціонують на основі Закону України „Про сільськогосподарську кооперацію” та Закону України „Про кооперацію”.

Загальними умовами створення кооперативу є такі:

Кооператив створюється його засновниками на добровільних засадах.

Засновниками та членами сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу можуть бути виробники сільськогосподарської продукції - юридичні та/або фізичні особи, які зробили вступний і пайовий внески у розмірах, визначених загальними зборами кооперативу, дотримуються вимог статуту, мають право ухвального голосу та беруть участь у господарській діяльності кооперативу..

Рішення про створення кооперативу приймається його установчими зборами.

Чисельність членів кооперативу не може бути меншою ніж три особи.

Державна реєстрація кооперативу здійснюється у порядку, передбаченому для державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності і проводиться у відповідності до вимог до Закону України „Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців”.

Кооператив вважається створеним і набуває прав юридичної особи з дня його державної реєстрації.

Для того, щоб зареєструвати кооператив необхідно виконати ряд послідовних кроків.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

СТВОРЮЄМО ІНІЦІАТИВНУ ГРУПУ

До початку процедури створення кооперативу як юридичної особи, має бути ініціатори - коло осіб, які такий кооператив бажають створити, які візьмуть на себе не тільки тягар організаційної роботи зі створення кооперативу, а й переконують інших селян у правильності та привабливості їхньої ідеї.

Ініціативна група підготує загальну стратегію діяльності кооперативу, розробить проект статуту та проект правил внутрішньогосподарської діяльності та проведе підготовку до проведення установчих зборів.

ВИЗНАЧАЄМО, ЩО БУДЕМО РОБИТИ

Необхідно визначитись із проблемами, на розв'язання яких буде спрямована діяльність кооперативу, видом, напрямками та обсягами такої діяльності.

Фактично, йдеться про бізнес-план майбутнього кооперативу, який мав би дати відповідь на запитання: наскільки ефективною буде діяльність кооперативу, чи зможе він вирішити існуючі проблеми, якщо так, то яким чином.

Такий план містить:

- докладний опис і обґрунтування актуальності створення кооперативу;
- опис процесів діяльності;
- дані попередніх маркетингових досліджень (аналіз цільового ринку, конкурентного середовища, вибір маркетингової стратегії і так далі);
- експертна фінансова оцінка;
- аналіз можливих ризиків;
- очікуваний успіх, доходи від діяльності кооперативу.

ВИБИРАЄМО НАЗВУ КООПЕРАТИВУ

Пам'ятайте, що не може бути зареєстровано два кооперативи з однаковою назвою.

Якщо раніше будь-який заявник – фізична або юридична особа -, сплативши збір у сумі 34 грн., мав змогу «забронювати» найменування юридичної особи строком на два місяці (а в разі необхідності – продовжити строк резервування), то відтепер такої можливості немає.

Сьогодні Мін'юст запровадив вільний доступ до ЄДРПОУ через мережу Інтернет – з сайту державного підприємства «Інформаційно-ресурсний центр» (www.irc.gov.ua). Віднині будь-який користувач Інтернету може виконати безкоштовний пошук юридичних осіб за двома критеріями: 1) ідентифікаційним кодом; 2) найменуванням або його частиною. На запит надається така інформація: повне та скорочене найменування, ідентифікаційний код, місцезнаходження, прізвище, ім'я, по батькові керівника, інформація про здійснення зв'язку (номери телефонів), місцезнаходження реєстраційної справи, дата та назва останньої реєстраційної дії, дані про перебування юридичної особи у процесі припинення.

РОЗРОБЛЯЄМО ПРОЕКТИ СТАТУТУ І ПРАВИЛ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

При розробці проекту Статуту необхідно користуватись наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 21 травня 2013 року № 315 “Про затвердження Примірною статуту сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу”.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

При розробці проекту правил внутрішньої господарської діяльності необхідно користуватись наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 30 жовтня 2013 року № 643, «Про затвердження Примірних правил внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу»

СКЛИКАЄМО ТА ПРОВДИМО УСТАНОВЧІ ЗБОРИ

Збори є вищим органом управління СОК.

На розгляд установчих зборів слід винести такі питання:

1. Про створення СОК
2. Про затвердження його статуту СОК.
3. Про затвердження Правил внутрішньогосподарської діяльності
4. Вибори засновників та голови кооперативу.
5. Призначення відповідального за державну реєстрацію кооперативу.
4. Визначення та затвердження юридичної адреси кооперативу.

Кооператив може бути зареєстрований за місцем проживання одного із засновників. Рішення установчих зборів оформляється протоколом, який підписують головуючий та секретар зборів. У протоколі зазначаються особи, які брали участь в установчих зборах: для фізичної особи - прізвище, ім'я та по батькові, дані паспорта громадянина України або паспортних документів іноземця (для осіб без громадянства, які постійно проживають в Україні, - дані документа, який його замінює); для юридичної особи - прізвище, ім'я та по батькові уповноваженого представника юридичної особи, документ, що підтверджує його повноваження. Дані про фізичну особу засвідчуються її особистим підписом, а про юридичну особу - підписом її уповноваженого представника.

Чисельність членів кооперативу не може бути меншою ніж три особи.

При створенні кооперативу складається список членів та асоційованих членів кооперативу, який затверджується загальними зборами.

ЗДІЙСНЮЄМО ДЕРЖАВНУ РЕЄСТРАЦІЮ

Державну реєстрацію кооперативу як юридичної особи здійснюємо відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців».

З 1 липня 2013 року функції з реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців передані до Державної реєстраційної служби.

Документи, що подаються для проведення державної реєстрації юридичної особи, визначені статтею 24 цього Закону.

Згідно статті 25 цього Закону державний реєстратор за відсутності підстав для залишення документів, які подані для проведення державної реєстрації юридичної особи, без розгляду зобов'язаний перевірити ці документи на відсутність підстав для відмови у проведенні державної реєстрації юридичної особи.

За відсутності підстав для відмови у проведенні державної реєстрації юридичної особи державний реєстратор повинен внести до реєстраційної картки на проведення державної реєстрації юридичної особи ідентифікаційний код відповідно до вимог Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України та внести до Єдиного державного реєстру запис про проведення державної реєстрації юридичної особи на підставі відомостей цієї реєстраційної картки.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Дата внесення до Єдиного державного реєстру запису про проведення державної реєстрації юридичної особи є датою державної реєстрації юридичної особи.

Строк державної реєстрації юридичної особи не повинен перевищувати три робочих дні з дати надходження документів для проведення державної реєстрації юридичної особи.

Не пізніше наступного робочого дня після отримання державним реєстратором від органів статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України даних про взяття на облік юридичної особи державним реєстратором видається (надсилається поштовим відправленням з описом вкладення) засновнику або уповноваженій ним особі один примірник оригіналу установчих документів з відміткою державного реєстратора про проведення державної реєстрації юридичної особи та виписка з Єдиного державного реєстру.

До цього Закону доволі часто вносяться зміни, тому рекомендуємо вивчити його перед реєстрацією. Або звернутися до послуг правників, що спеціалізуються на цьому.

ВІДКРИВАЄМО РАХУНОК У БАНКУ

Ця процедура регулюється Інструкцією про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах, що затверджена постановою Національного банку України від 12.11.2003 року №492.

Але найпростіше буде звернутися до обраного, де Вам допоможуть.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КООПЕРАТИВУ

Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив, незалежно від його типу, сфери та напрямів господарської діяльності, зможе бути успішним та самодостатнім при вирішенні трьох основних проблемних питань, а саме:

- Організаційні питання.** Враховуючи вкрай низьку соціальну активність сільського населення, на сьогодні особливо важливою складовою успішної діяльності кооперативу є його соціальний капітал, тобто дієва ініціативна команда (ядро) з членів кооперативу, яка зможе генерувати та впроваджувати в життя нереальні на перший погляд проекти.

- Кадрові питання.** Підбір менеджером майбутнього кооперативу досвідченого, енергійного оптиміста, який би взяв на себе весь тягар формування бізнес-програми кооперативу, її виконання при обмежених ресурсах та необмежених бажаннях (сподіваннях) членів кооперативу - завдання майже не можливе.

- Матеріальні питання.** Навіть в сучасних, вкрай несприятливих соціально-економічних умовах на селі, існують реальні джерела формування матеріально-технічної бази сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів. Ці джерела та механізми їх залучення, як правило, залежать від типу сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу, цільової групи сільськогосподарських товаровиробників, які виявили бажання об'єднатися, напрямів та видів майбутньої діяльності.

Основними джерелами формування майна кооперативу є: вступні внески членів кооперативу; паї та додаткові паї членів кооперативу; паї та додаткові паї асоційованих членів кооперативу; цільові внески членів кооперативу; фінансові позички, кредити; товарні кредити; майно, добровільно передане кооперативу його членами;

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

кошти, що надходять від провадження господарської діяльності; кошти, що надходять від створених кооперативом підприємств, установ, організацій; грошові та майнові пожертвування, благодійні внески, гранти, безоплатна технічна допомога юридичних і фізичних осіб, у тому числі іноземних; фінансова допомога, в тому числі від держави; лізинг; оренда основних засобів; ресурси сільськогосподарських підприємств; ресурси споживчої кооперації; інші надходження, не заборонені законом. Основним та найбільш реальним джерелом формування майна кооперативу є пайові внески. Пайові внески можуть сплачуватися майном, майновими правами та/або грошми.

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

Як показала практика, процес створення сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу та формування його матеріально-технічної бази на основі майнових паїв є досить складним. Часто вважають, що найбільшою проблемою розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів вважають відсутність достатніх фінансових та матеріально-технічних ресурсів, але це далеко не так. Не вирішивши організаційні та кадрові питання ніякі кошти не принесуть бажаного результату, навпаки - вони будуть загублені через невдале адміністрування. І навпаки, успішне вирішення всіх головних питань обов'язково приведе до вирішення всіх наступних перешкод перед формуванням та розвитком кооперативу, в тому числі і вирішенні фінансових проблем та проблем формування матеріально - технічної бази кооперативу:

Отже, без кваліфікованої консультаційної допомоги, розробленого практичного механізму, належного юридичного і економічного супроводу сільським громадам самостійно проблем створення та організації діяльності кооперативу не вирішити. Тому потрібні кооперативні центри, які допомагали б її вирішити, в зокрема, міцні, фахові і доступні для селян сільськогосподарські дорадчі служби.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Андрій Пантелеймоненко,

Полтавський університет економіки і торгівлі

НЕПРИБУТКОВА ПРИРОДА КООПЕРАТИВІВ У ПРАЦЯХ ВЧЕНИХ-ЕКОНОМІСТІВ
XX – ПОЧАТКУ XXI СТ.

Слід згадати й недостатнє висвітлення у економічній літературі питання *неприбутковості кооперативів*. Окремі його аспекти вже висвітлені у працях відомих українських вчених-економістів, таких як М.В. Аліман, В.В. Гончаренко, В.В. Зіновчук, М.Й. Малік, Л.В. Молдаван, П.Т. Саблук та інших.

Проте термін *неприбутковість* не знайшов однозначного розуміння серед багатьох провідних економістів, юристів і журналістів. Це стає зрозумілим навіть при загальному огляді вітчизняної спеціальної літератури, інтернет-публікацій та інших джерел. У них чітко простежується загальна тенденція, яка свідчить про те, що значна частина авторів вважають терміни «*безприбутковість*» і «*неприбутковість*» синонімами. Так, висвітлюючи позицію відомого українського економіста В. Ланового щодо збиткових підприємств, З. Левченко зазначає: «Неприбутковість має сприйматися власниками підприємства та його кредиторами як сигнал до реорганізації, фінансової санації або банкрутства». Р. Шпек у одній із своїх публікацій констатує: «Відсутність конкуренції рано чи пізно зумовить неприбутковість підприємств та галузей в цілому». Термін «неприбутковість» також часто застосовується економістами, представниками владних структур і політиками щодо ЗМІ, кіно, наукових досліджень тощо.

У всіх вищезгаданих випадках мається на увазі те, що основною метою будь-якого підприємства чи комерційної організації є прагнення до отримання прибутку. Цілком закономірно, що це їхнє першочергове завдання. Але у даному випадку мова йде про відсутність прибутку через певні об'єктивні та суб'єктивні причини. Іншими словами, обставини складаються так, що *рівень доходів у всіх названих суб'єктів підприємницької діяльності дорівнює рівню витрат*. Такий результат, через відсутність прибутку, доцільно називати терміном «*безприбутковість*».

Зовсім інший зміст має кооперативна «*неприбутковість*». З'ясовуючи цю особливість кооперативу, слід брати до уваги те, що він і не ставить за мету отримання прибутку, а лише створює умови для отримання прибутку власниками кооперативу, тобто його членами від послуг, які ним надаються. З метою глибокого осмислення останньої тези, вважаємо за доцільне здійснити узагальнення поглядів відомих вчених-економістів XX – початку XXI ст. на неприбутковість кооперативів.

Перш за все, слід зауважити, що пошвавлення на території України кооперативного руху на початку XX ст., супроводжувалося, як і сьогодні, активізацією спеціальних досліджень та появою значної кількості публікацій кооперативного змісту. Це відображало бажання передових економістів надати рухові кооперативів масового характеру. Прибічники кооперативних ідей вдавалися до обґрунтування основних цілей, переваг і принципів діяльності кооперативів. У цьому зв'язку на сторінках відомого кооперативного видання «Вестник кооперации» економіст Е. Левін писав: «На наш погляд, цей шлях – шлях дослідження цілей кооперативу – чи не єдиний шлях, на якому не випита вся чаша». І це, перш за все, стосувалося неприбутковості.

Саме Е. Левін є одним із тих економістів, які сміливо, у дискусійній формі висвітлювали свою позицію щодо цього питання на сторінках кооперативних видань. Але, перш ніж розкрити зміст цієї наукової дискусії, згадаємо окремі визначення відомих економістів названого періоду, які показують неприбутковість як унікальну особливість кооперативів.

Так, Ш. Жід вважав, що «*кооперативна асоціація (кооператив – прим. автора) на відміну від капіталістичного товариства має ту істотну властивість, що вона піклується про задоволення потреб членів, а не про отримання прибутку*».

В. Пекарський вказував на те, що *кооператив – співтовариство, яке має на меті взаємодопомогу, просвітню та культурну діяльність і не видає учасникам підприємницького прибутку в жодному вигляді*.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

членів або зменшення їхніх витрат на споживчі потреби.

Погоджуючись з цілком справедливим твердженням М. Туган-Барановського та інших вчених-економістів, що дохід кооперативу не є «по суті» прибутком, вже згаданий нами економіст Е. Левін з великою емоційністю зауважував: «... по суті він (*дохід* – прим. А.П.) зовсім не є доходом, але він є заощадженнями членами товариства частини витрат останніх». І далі безапеляційно, з неприхованою амбіційністю він зазначав: «Розмірковування (М. Туган-Барановського – прим. А.П.) з якими ми умовно погоджувалися, глибоко не-правильні...» «Якби мова йшла про «вигоди» окремих членів товариства, про те, що вони... «вгадують» від вступу до товариства; але хіба не зрозуміло, що питання про вигоди і питання про дохід – дві зовсім інші речі».

Розглядаючи кооператив як неприбуткову організацію, Е. Левін розмежував поняття «*економія*» і «*дохід*». При цьому, на прикладі споживчого товариства, він зробив акцент на економії щодо витрат. Автор мав на увазі те, що закуплена за гуртовою ціною партія товарів сприяє індивідуальній економії, яку отримують члени кооперативу завдяки спільним діям. Йому вдалося зробити певний крок до конкретизації концепції кооперативної неприбутковості М.І. Туган-Барановського. Зокрема, Е. Левіну належить оригінальний висновок про те, що «дохід споживчого товариства не тільки не прибуток, але й зовсім не дохід... Суми, що розподіляються споживчим товариством між його членами зовсім не є доходом». Найбільш імовірно, що у даному випадку Е. Левін мав на увазі *кооперативні виплати*, які можуть здійснюватись споживчим кооперативом за підсумками господарського року. Як відомо, *кооперативні виплати* є ні чим іншим, як поверненням членам товариства «переплачених» (по суті зекономлених) протягом року коштів, які могли залишитися під час закупівельних операцій. Це, безумовно, стосується й сільськогосподарських постачальницьких, машинно-тракторних (машинно-технологічних) і переробних кооперативів, які також практикують кооперативні виплати.

Продовжуючи тему кооперативної неприбутковості, слід згадати й позиції інших відомих вчених-економістів названого періоду. Так, О. Чаянов справедливо зазначав, що кооператив «не більше як частина господарства його членів», тобто член кооперативу одночасно є і його власником, і його клієнтом (принцип тотожності). Розвиваючи цю тезу, В. Тотоміанц і В. Зельгейм вказували на те, що «ніхто не може отримати прибутку з самого себе».

Розділяючи позицію М. Туган-Барановського щодо неприбутковості, М. Хейсин зазначав: «...капіталістичні господарства прагнуть до отримання як можна більшого прибутку, а кооперативні – до досягнення членами переваг іншого роду». Конкретизуючи таку точку зору А. Меркулов і М. Хейсин вказували на те, що «там (в акціонерній компанії) – прибуток, тут (у кооперативі) – взаємодопомога». У цьому зв'язку В. Тотоміанц застосовував термін «антиприбутковий характер кооперативу».

На цих позиціях базуються погляди і більшості сучасних вчених. Так, відомий серед європейських кооператорів вчений-економіст В. Хайер зазначає, що «кооператив – це товариство, діяльність якого направлена... не на отримання доходів, а на надання допомоги і сприяння членам товариства».

Американський професор Марвін А. Шаарс також підкреслює цю важливу особливість кооперативу – його неприбуткову природу. Названий вчений, зокрема, вказує на те, що «кооператив... знаходиться у добровільній власності його членів-клієнтів, що здійснює свою діяльність у їхніх інтересах і їхніми зусиллями на неприбутковій основі».

Сучасні російські вчені-економісти зазначають, що кооператив не може виступати комерційною фірмою, оскільки для його членів *основною метою є не отримання прибутку*. Зокрема, А. Соболев вказує на те, що «перш за все, за цілями – максимізацією корисності і задоволення певних потреб – відрізняється кооперативна модель від підприємств, створених підприємцями й інвесторами з метою забезпечення максимізації прибутку».

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Викликають інтерес і концепції щодо кооперативної неприбутковості згаданих вище широко відомих українських економістів. Зокрема, В. Гончаренко зазначає, *що кооператив* – це відкрите об'єднання осіб з метою самозабезпечення необхідними послугами, яке здійснює господарську діяльність на неприбуткових засадах від імені та в інтересах своїх членів, що є його власниками-користувачами.

Таку ж думку розділяє й автор монографії. Акцентуючи на неприбутковості, можна запропонувати наступне визначення кооперативу. *Кооператив* – це неприбуткове відкрите демократичне об'єднання осіб, що мають на меті спільне вирішення певної економічної проблеми шляхом самоорганізації необхідних послуг.

Підводячи підсумок вищесказаного, слід зауважити, що в умовах розвитку в Україні кооперативного руху важливим є розуміння неприбуткової природи кооперативу. У цьому зв'язку велике значення мають праці вчених-кооператорів ХХ – початку ХХІ ст., які у різний час і спосіб, але з однакових позицій висвітлили цю унікальну кооперативну особливість. Правильне висвітлення неприбуткової природи кооперативу дозволить уникнути подвійного трактування терміну «неприбутковість» і зрозуміти його відмінність від поняття «безприбутковість», яке стосується лише суб'єктів підприємницької діяльності. Це може суттєво змінити на краще сучасну ситуацію щодо термінологічної плутанини не тільки у сучасній економічній літературі, а й серед представників органів влади та широкого загалу українських громадян – потенційних учасників кооперативного руху.

Мітягін Андрій,
координатор проекту

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ОБСЛУГОВУЮЧОЇ КООПЕРАЦІЇ В УКРАЇНІ

*Зібратися разом – це початок,
Триматися разом – це процес,
Працювати разом – це успіх.*
Генрі Форд

Останнім часом влада все голосніше заявляє про необхідність розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації в Україні. Звичайно, з цим твердженням важко не погодитись, але давайте поміркуємо, а чи насправді перспективи розвитку сільськогосподарської кооперації в Україні такі, як здаються на перший погляд. Адже не секрет, що пересічному селянинові до сих пір все одно, чи це кооперація, чи колективізація – вони переконані, що це той самий ворог з минулого, тільки з новим обличчям.

З погляду на історичне минуле нашої країни стає зрозуміло, що на території сучасної України існують глибокі традиції сільськогосподарської кооперації, які з плином часу та деяких процесів, що відбувались протягом 20-го сторіччя, були втрачені майже повністю, а подекуди повністю. Як зараз кажуть з певною долею іронії канадці, на початку 20-го сторіччя наші громадяни, які іммігрували до Канади, навчали їх (як ми зараз усі бачимо дуже успішно) цій непростій і в той же час такій необхідній для села інституції як сільськогосподарська обслуговуюча кооперація, а зараз (майже через сто років) вже вони навчають нас цьому. Парадокс чи не так? Ні, нажалі реальність, яку потрібно та необхідно змінювати та що найшвидше.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

З настанням незалежної України необхідність реанімації кооперативного руху на селі весь час піднімається у суспільстві. Це і не дивно, оскільки сформувалось нове бачення як під впливом розвинутих економік, де кооперація посідає своє почесне місце, так і країн з перехідною економікою (де вона є необхідною складовою для вирішення нагальних соціально-економічних проблем).

Поряд із розумінням необхідності активного використання сільським населенням можливостей кооперації постає ряд актуальних питань, відповідь на які на практиці може надати нового поштовху розвитку сільських територій і покращити матеріальний стан населення.

У наш час проведено безліч досліджень та опитувань, які мають меті дати відповіді на такі питання: чому в наш час в Україні саме сільськогосподарська обслуговуюча кооперація так важко розвивається; що є тими «перепонами», які заважають сталому розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації, в той час як у всьому світі ця модель розвитку малого та середнього товаровиробника є основною?

Для отримання відповідей на ці питання, зокрема, було проведено опитування серед представників влади, науки та бізнесу щодо їх розуміння процесів, пов'язаних із становленням сільськогосподарської обслуговуючої кооперації в Україні. Досить значною часткою серед інтерв'юєрів були самі селяни.

Грунтуючись на результатах проведеного опитування можна констатувати, що у даний час рівень поінформованості селян, нажаль, не відповідає сучасним викликам, бо відсутня достатня системність та глибина проникнення інформації. То як досягти належної поінформованості селян? Простого рецепту не існує, але, спираючись на результати опитування, пропонуємо кілька кроків, які можуть ініціювати поширення кооперативного руху на селі.

Перш за все, необхідно активізувати роботу на місцях як управлінь сільського господарства, так і органів місцевого самоврядування. Звісно, ці дії потрібно скоординувати, оскільки наразі просвітницькою роботою найбільше займаються сільськогосподарські дорадчі служби, а не зазначені органи, проте без спільної системної роботи отримання позитивного результату є дуже сумнівним.

По-друге, через катастрофічний брак коштів існує глибока криза, спричинена як відтоком професійного персоналу, так і хронічним браком лідерів, які могли б стати свого роду локомотивами цього процесу. Якщо про ситуацію з браком професійних кадрів у ЗМІ висвітлено достатньо, то щодо досліджень стосовно лідерів та шляхів їх пошуку наразі існує певний вакуум. Але без лідерів неможливо будувати системи, в яких лідер – це людина, яка виконує як представницькі, так і управлінські функції. А в нас, у переважній більшості, як у байці «Либідь, Щука і Рак»... Отже, треба переглянути роль лідерів та професійних кадрів для держави і місцевих громад. Цією роботою повинні займатися місцеві громади, задаючи темп цього процесу, а держава, в свою чергу, має її спрямовувати, так би мовити адмініструвати та допомагати через цільові державні програми.

По-третє, на селі існує глибока криза інструментів, через які можливо поширювати інформацію. За прикладами далеко ходити не треба, оскільки за даними статистики тільки 12% сільського населення щодня користується Інтернетом. Ви скажете, що існують інші, ніж Інтернет, методи поширення інформації! Згода, наприклад один із самих дієвих – це пряма робота з населенням, проведення семінарів та тренінгів. Проте Ви тільки уявіть, скільки треба спеціалістів та волонтерів, щоб це реалізувати. Так і з іншими методами поширення інформації: на папері вони є, але не можуть задовольнити сучасних потреб села щодо системного та професійного поширення інформації. А як інші країни вирішували цю проблему? Звісно всі країни мають свій власний і неповторний досвід, проте проведений аналіз цього досвіду дозволяє стверджувати про наявність певних схожих елементів.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Зокрема, на першому етапі держави підтримували дорадчі служби (байдуже як вони називались і яку форму мали), запускались державні цільові програми, які реально, а не на папері, реалізовувались.

Проте, не зважаючи на існуючі труднощі та непорозуміння, респонденти впевнені, що сільськогосподарська обслуговуюча кооперація – це світовий досвід, який обов'язково має бути використаний в Україні. Треба пам'ятати, що без потужного села неможливо збудувати стабільну та процвітаючу Україну, а без сильного малого та середнього товаровиробника – забезпечити продуктову безпеку країни.

Поряд з тим слід визнати, що перспектива розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації в Україні цілковито залежить від прийняття конкретних рішень з боку всіх зацікавлених сторін, а особливо – держави. Тільки збалансована та продумана державна програма зможе допомогти створити міцний фундамент кооперативних відносин в суспільстві. Пам'ятаючи минуле, ми зможемо збудувати здорове та сильне суспільство, в якому суспільство вміє консолідуватись та об'єднуватись задля досягнення високих цілей.

Звернення до кооперативів!

Шановні пані та панове!

ВГО «Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України» має на меті всіляко сприяти розвитку кооперативного руху в Україні.

Ми переконані, що сталий розвиток кооперативного руху – це запорука сильної та квітучої України. При цьому ми розуміємо, що це дуже складне завдання, реалізація якого потребує багато часу, людських ресурсів і постійного контакту з людьми.

Задля досягнення цієї мети асоціація ініціює проведення опитування серед кооперативів України. Ми будемо дуже вдячні, якщо Ви заповните та надішлете нам наведену нижче Анкету, розроблену у співпраці з фахівцями ННЦ “Інститут аграрної економіки”.

З повагою,

Андрій Мітягін,
Координатор проекту

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

АНКЕТА

Шановні колеги!

Висловлюємо Вам вдячність за те, що погодилися взяти участь у опитуванні та займаєте активну позицію у розвитку кооперативного руху на Україні.

Дане дослідження проводиться Відділом розвитку підприємництва і кооперації ННЦ «Інститут аграрної економіки» за підтримки Національної асоціації дорадчих служб України з метою детального дослідження сучасного стану та перспектив розвитку молочної кооперації в Україні.

Увага!

Просимо вносити тільки об'єктивну та достовірну інформацію. Всі отримані дані будуть використані тільки в загальному вигляді.

1. Основні відомості про кооператив

1.1 Назва кооперативу _____

1.2 Рік створення _____

1.3 Область де діє кооператив----- _____

1.4 Скільки населених пунктів користуються послугами кооперативу (вказати число) _____

1.5 Загальна кількість молокоприймальних пунктів _____

1.6 Прізвище та ім'я контактної особи _____

Телефон: _____; Електронна скринька (E-mail):-----

1.7 Сайт Вашого кооперативу (якщо є) _____

1.8 Ваш кооператив багатофункціональний?

◇ **ТАК**

◇ **НІ**

1.9 Виберіть послуги, які надає Ваш кооператив:

- ◇ заготівля молока;
- ◇ охолодження молока;
- ◇ первинна переробка молока;
- ◇ збут молока на ринку;
- ◇ збут молока переробному підприємству;
- ◇ надання ветеринарних послуг;
- ◇ облаштування кооперативних пасовищ;
- ◇ забезпечення членів кооперативу кормами;
- ◇ транспортування молока на гужовому транспорті до молокоприймальних пунктів.

інші послуги _____

2. Члени кооперативу

2.1 Кількість усіх членів на дату створення кооперативу _____

2.2 Кількість усіх членів на час заповнення цієї анкети _____

2.3 Кількість асоційованих членів на дату створення кооперативу _____

2.4 Кількість асоційованих членів на час заповнення цієї анкети _____

3. Працівники кооперативу

3.1 Середня зарплата одного працівника за один місяць _____

3.2 Кількість працівників _____

3.3 Скільки працівників обслуговують один молокоприймальний пункт _____

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

4. Забезпеченість матеріальними ресурсами

4.1 Як ви гадаєте, кооператив забезпечений матеріальними ресурсами у повній мірі?

◇ **ТАК**◇ **НІ**

4.2 Чи вистачає кооперативу приміщень для діяльності?

◇ **ТАК**◇ **НІ**

4.3 Оберіть техніку, якою користується кооператив (якщо є можливість вкажіть кількість):

◇ молоковоз, кі-сть ____ ;

◇ трактор, кі-сть ____ ;

◇ причеп, кі-сть ____ ;

◇ автомобіль кі-сть ____ ;

◇ танк для охолодження молока, кі-сть ____ ;

◇ обладнання для перевірки якості молока, кі-сть ____ ;

◇ доїльні апарати, кі-ть ____ ;

◇ комп'ютер, кі-сть ____ ;

інша техніка

5. Діяльність кооперативу

4.4 Загальна вартість послуг, які були надані кооперативом протягом останнього року (грн.) ____

4.5 Вартість основних фондів на дату створення кооперативу(грн.) ____

4.6 Вартість основних фондів на поточну дату (грн.) ____

4.7 Куди кооператив збуває отримане молоко:

◇ місцевий ринок;

◇ молокопереробний завод;

◇ кооперативний магазин;

◇ посередникам.

4.8 Ваш кооператив співпрацює з іншими кооперативами?

◇ **ТАК**◇ **НІ**

4.9 Яка якість у молока, яке здають члени кооперативу?

Жирність	Кислотність	Засміченість
◇ висока	◇ висока	◇ висока
◇ середня	◇ середня	◇ середня
◇ низька	◇ низька	◇ низька

4.10 Якщо молоко, яке реалізує кооператив низької якості, то чому?

◇ Молоко вже приймається неякісним;

◇ Працівники кооперативу не дотримуються правил прийому молока;

◇ Відсутні відповідні технічні можливості для підвищення якості молока.

4.11 Ваш кооператив здійснює первинну обробку молока?

◇ **ТАК**◇ **НІ**

4.12 Якщо підвищити якість продукції. Чи зростуть обсяги її реалізації?

◇ **ТАК**◇ **НІ**

Дата заповнення _____

ДЯКУЄМО ЗА УЧАСТЬ У НАШОМУ ДОСЛІДЖЕННІ!

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

КОЛОНКА З ПРОДОВЖЕННЯМ

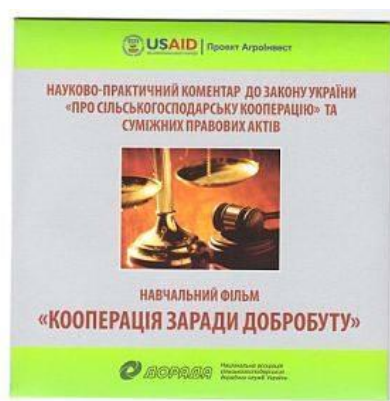
(Початок у Віснику “Поради від Доради” №17)

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ КОМЕНТАР ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКУ КООПЕРАЦІЮ»

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про сільськогосподарську кооперацію від 17 липня 1997 р. N 469/97-ВР

Зі змінами й доповненнями, внесеними Законами України від 2 листопада 2000 р. N 2090-III, від 10 січня 2002 р. N 2921-III, від 7 лютого 2002 р. N 3047-III, від 15 травня 2003 р. N 762-IV, від 11 грудня 2003 р. N 1377-IV, від 29 червня 2004 р. N 1929-IV, від 23 вересня 2010 р. N 2555-VI, від 19 травня 2011 р. N 3384-VI, від 2 жовтня 2012 р. N 5412-VI, від 20 листопада 2012 р. N 5495-VI (Законом України від 20 листопада 2012 р. N 5495-VI. Цей Закон викладено у новій редакції)

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 2. Законодавство, що регулює діяльність сільськогосподарських кооперативів

1. Діяльність сільськогосподарських кооперативів базується на нормах Конституції України, Цивільного, Господарського, Податкового і Земельного кодексів України, цього Закону та інших нормативно-правових актів.

Законодавство про сільськогосподарські кооперативи, виступаючи формою реалізації аграрно-правових норм, містить досить широке коло нормативних актів, які регулюють кооперативні відносини.

Правовою основою функціонування сільськогосподарських кооперативів в Україні є Закони України «Про сільськогосподарську кооперацію» та «Про кооперацію». Однак, зважаючи на те, що кооператив є юридичною особою, яка здійснює господарську діяльність, вступає у цивільні відносини, є платником податків, використовує майно, у тому числі земельні ділянки, використовує найману працю, веде різні види обліку, є суб'єктом міжнародної та зовнішньоекономічної діяльності тощо, коло правових актів, що регулюють діяльність сільськогосподарських кооперативів, є надзвичайно великим.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Закон України «Про сільськогосподарську кооперацію» регулює діяльність тільки одного виду кооперативів — сільськогосподарських. Закону України «Про кооперацію» є «рамковим» і регулює діяльність усіх типів кооперативних організацій, у тому числі й через бланкетні й відсылні норми.

На виконання зазначених законів були прийняті постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, накази, розпорядження, рекомендації, норми і правила та акти центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування).

Можна виокремити три основні групи нормативно-правових актів, що регламентують кооперативні відносини в сільському господарстві:

- загальне законодавство, дія якого поширюється на всіх суб'єктів господарювання;
- галузеве законодавство (особливо земельне, аграрне, цивільне та ін.);
- спеціальне законодавство (кооперативне, зокрема аграрно-кооперативне).

Конституція України не містить конкретних норм, які б прямо стосувалися сільськогосподарських кооперативів, однак тут закріплено низку норм, які впливають на кооперативні відносини у сільському господарстві: право власності на землю; право кожного володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, право на здійснення підприємницької діяльності.

Цивільне законодавство має визначає правосуб'єктність сільськогосподарського кооперативу як юридичної особи.

Договірні відносини сільськогосподарських кооперативів з іншими суб'єктами господарювання регулюються Цивільним і Господарським кодексами України. Обидва кодекси містять норми, що регулюють діяльність виробничих кооперативів.

Господарський кодекс містить загальну універсальну норму, яка дозволяє здійснювати підприємницьку діяльність у будь-яких організаційних формах на вибір підприємця. Крім того, згідно з ч. 2 ст. 45 ГК порядок створення, державної реєстрації, діяльності, реорганізації та ліквідації суб'єктів підприємництва окремих організаційних форм визначається цим Кодексом та іншими законами.

Господарський кодекс України також відсилає до актів спеціального законодавства.

Сферою регулювання Податкового кодексу України є група однорідних суспільних відносин, які визначають надходження коштів від сільськогосподарських кооперативів як від платників податків у бюджети у формі податків і зборів, зокрема, закріплення переліку податків і зборів; порядок адміністрування податків і зборів; закріплення правового статусу кооперативів як платників податків і зборів; компетенцію контролюючих органів і повноваження їх посадових осіб; регулювання відповідальності за порушення податкового законодавства.

Особливе значення для сільськогосподарської кооперації має галузеве законодавство, насамперед земельне та аграрне. Сільськогосподарські кооперативи, особливо виробничі, не можуть розпочати свою діяльність без одержання земель у встановленому законом порядку. Важливе значення у цьому плані має Земельний кодекс України.

Систему спеціального (кооперативного), зокрема аграрно-кооперативного, законодавства України на сьогодні складають три основні нормативно-правові акти, які мають вищу юридичну силу («Про кооперацію», «Про споживчу кооперацію» та «Про сільськогосподарську кооперацію»).

Значний вплив на розвиток сільськогосподарської кооперації справили укази Президента України з питань реформування аграрного сектора економіки (Указ Президента України № 666 від 10 листопада 1994 р. втратив чинність, окрім ст. 3 згідно з Указом Президента України від 20 липня 2007 р. № 650). Вони створили стартові умови подальшої зміни земельних відносин на селі й на підставі цього почала формуватися нова структура сільського господарства на базі нових організаційно-правових форм здійснення господарювання.

Існують різноманітні місцеві програми з розвитку кооперації та заходи на підтримку кооперативів, що закріплені у відповідних правових актах.

На сьогоднішній день лишається чинним у частині, яка не суперечить законодавству України, Закон СРСР «Про кооперацію в СРСР» від 26 травня 1988 р. Закон не застосовується на території України (у зв'язку із прийняттям Закону України «Про кооперацію» від 10 липня 2003 р. N 1087-IV).

Таким чином, поняття «кооперативне законодавство» охоплює закони України; міжнародні договори України, Законодавство СРСР, постанови Верховної Ради України; укази Президента України; акти органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, а також локальні акти самих кооперативів (статут, Правила внутрішньогосподарської діяльності, правила трудового розпорядку тощо).

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

2. Загальні принципи, поняття та норми утворення, забезпечення функціонування, управління та ліквідації сільськогосподарського кооперативу і кооперативних об'єднань, контроль за їхньою діяльністю, права та обов'язки їх членів, формування майна, фондів, цін і тарифів на продукцію та послуги, а також трудові відносини у таких кооперативах та об'єднаннях регулюються Законом України «Про кооперацію».

Чільне місце за характером регулювання кооперативних відносин займає Закон України «Про кооперацію». Його розроблено відповідно до Указу Президента України «Про заходи щодо розвитку кооперативного руху та посилення його ролі у реформуванні економіки України на ринкових засадах» № 1348/2000 від 19 грудня 2000 р. з метою створення сприятливих умов для розвитку кооперативного сектора економіки. Він став базовим для всіх видів і форм кооперації в Україні, зокрема для сільськогосподарської. Відповідно до прикінцевих положень цього Закону (ст. 41), він має переважну силу перед іншими актами кооперативного законодавства.

Саме тому важливим є повне і правильне розуміння поняття кооперативу взагалі, розуміння його цінностей і принципів.

Стаття 3. Типи сільськогосподарських кооперативів

1. За цілями, завданнями і характером діяльності сільськогосподарські кооперативи поділяються на обслуговуючі та виробничі.

Згідно зі ст. 6 Закону України «Про кооперацію», відповідно до завдань і характеру діяльності, кооперативи поділяються на такі типи: виробничі, обслуговуючі та споживчі. За напрямками діяльності кооперативи можуть бути *сільськогосподарськими*, житлово-будівельними, садово-городніми, гаражними, торговельно-закупівельними, транспортними, освітніми, туристичними, медичними тощо.

Коментована стаття визначає схожі за змістом, але різні за економічною й правовою природою типи кооперативів: обслуговуючі та виробничі.

Див.також коментарі до понять «сільськогосподарський обслуговуючий кооператив» і «сільськогосподарський виробничий кооператив».

Стаття 4. Статут сільськогосподарського кооперативу

1. Статут сільськогосподарського кооперативу розробляється відповідно до вимог ст. 8 Закону України «Про кооперацію».

Статут є основним локальним правовим документом, який регулює діяльність сільськогосподарського кооперативу (і не тільки сільськогосподарського).

Основні вимоги до статутів кооперативів встановлює стаття 8 Закону України «Про кооперацію», де зазначено, що статут кооперативу є основним правовим документом, який регулює його діяльність. Згідно зазначеної ст. статут кооперативу повинен містити такі відомості:

- 1) найменування кооперативу, його тип та місцезнаходження;
- 2) мета створення кооперативу і вичерпний перелік видів його діяльності;
- 3) склад його засновників;
- 4) умови й порядок вступу до кооперативу та виходу чи виключення з нього;
- 5) права і обов'язки членів та асоційованих членів кооперативу;
- 6) порядок внесення змін до статуту кооперативу;
- 7) порядок встановлення розмірів і сплати внесків та паїв членами кооперативу та відповідальність за порушення зобов'язань щодо їх сплати;
- 8) форми участі членів кооперативу в його діяльності;
- 9) порядок формування, склад і компетенція органів управління та органів контролю кооперативу, а також порядок прийняття ними рішень, у тому числі з питань, рішення яких приймається одноголосно чи кваліфікованою більшістю голосів членів кооперативу, які беруть участь у загальних зборах;
- 10) порядок формування, використання та розпорядження майном кооперативу;
- 11) порядок розподілу його доходу та покриття збитків;

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

- 12) порядок обліку і звітності у кооперативі;
- 13) порядок реорганізації і ліквідації кооперативу та вирішення пов'язаних із цим майнових питань;
- 14) порядок скликання загальних зборів;
- 15) умови і порядок повернення паю.

До статуту можуть включатися й інші положення, пов'язані з особливостями діяльності кооперативу, що не суперечать законодавству України.

Норма закону, яка має перелік вищеназаних положень, обов'язкових для статуту кожного сільськогосподарського кооперативу, є імперативною за своїм характером, і її вимоги повинні виконуватися в обов'язковому порядку.

Інші положення, які не суперечать чинному законодавству, можуть включатися до статуту на розсуд і за рішенням засновників та/або загальних зборів.

До таких положень належать основні засади земельних відносин, принципи господарської діяльності, регулювання праці та її оплати, основи зовнішньоекономічної діяльності кооперативу тощо.

Статут приймається засновниками на установчих зборах. Факт його ухвалення є вираженням волі осіб, які бажають створити кооператив, і фіксується в протоколі таких зборів.

У процесі діяльності кооперативу до статуту можуть бути внесені зміни й доповнення, зумовлені як змінами в діяльності самого кооперативу (наприклад, включення додаткових видів діяльності, введення правління та ін.), так і змінами чинного законодавства, які впливають на діяльність кооперативу.

Зміни й доповнення до нього вносять загальні збори членів кооперативу як його найвищий орган управління у порядку, встановленому для його прийняття.

З огляду на специфіку кооперативної організації праці та особливостей сільськогосподарського виробництва, статуту як локальні правові акти відіграють провідну роль у врегулюванні внутрішніх відносин у кооперативах. Виконуючи роль власника й господарюючого суб'єкта, кооператив самостійно розробляє правові акти, враховуючи певні специфічні особливості кожного конкретного кооперативу. Що ж стосується зовнішніх відносин, то статут встановлює лише можливість вступу кооперативу в такі відносини, визначає їх основні принципи (право вступати в договірні відносини, бути суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності тощо).

Виступаючи в ролі основного правового документа, що регулює діяльність кооперативу, статут водночас не має на меті врегулювання усіх відносин, які є предметом його правової регламентації. Для цього можуть прийматися й інші внутрішньокооперативні акти, наприклад, Правила внутрішньогосподарської діяльності кооперативу, Положення про оплату праці тощо. Статут у цьому разі повинен служити правовим підґрунтям для прийняття зазначених локальних актів. Положення прийнятих внутрішньокооперативних актів повинні відповідати статуту і не суперечити йому.

Відмінність статуту від інших локальних внутрішньокооперативних актів (Правил внутрішньогосподарської діяльності, положення про оплату праці тощо) полягає в тому, що він набирає чинності з моменту державної реєстрації кооперативу, а всі інші акти — із моменту їх прийняття.

2. Примірні статuti сільськогосподарських кооперативів розробляються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної аграрної політики.

Примірні статuti сільськогосподарських кооперативів розробляються Міністерством аграрної політики та продовольства України — центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної аграрної політики, виходячи із Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України затвердженого указом Президента України від 23 квітня 2011 р. № 50-0/2011, де записано, що Мінагрополітики здійснює нормативно-правове забезпечення у визначених сферах та галузях.

Накази Мінагрополітики України, які відповідно до закону є регуляторними актами, розробляються, розглядаються, приймаються та оприлюднюються з урахуванням вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Нормативно-правові акти Мінагрополітики України підлягають державній реєстрації в установленому законодавством порядку.

Накази Мінагрополітики України, видані в межах його повноважень, є обов'язковими для виконання центральними органами виконавчої влади, їх територіальними органами та місцевими державними адміністраціями, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

самоврядування, підприємствами, установами і організаціями всіх форм власності та громадянами.

Примірний статут сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу у новій редакції затверджено Наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України № 315 від 21 травня 2013 р. «Про затвердження Примірного статуту сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу».

Розділ II

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ ОБСЛУГОВУЮЧІ КООПЕРАТИВИ

Стаття 5. Види сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів

1. Залежно від виду діяльності сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи поділяються на переробні, заготівельно-збутові, постачальницькі та інші.

2. До переробних сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів належать кооперативи, які здійснюють переробку сільськогосподарської сировини, що виробляється членами таких кооперативів (виробництво хлібобулочних, макаронних виробів, овочевих, плодово-ягідних, м'ясних, молочних, рибних продуктів, виробів і напівфабрикатів з льону, луб'яних культур, лісо- і пиломатеріалів тощо).

3. Заготівельно-збутові сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи здійснюють, зокрема, заготівлю, зберігання, передпродажну обробку та продаж продукції, виробленої членами таких кооперативів, надають їм маркетингові послуги.

4. Постачальницькі сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи утворюються з метою закупівлі та постачання членам таких кооперативів засобів виробництва, матеріально-технічних ресурсів, необхідних для виробництва сільськогосподарської продукції та продуктів її переробки, виготовлення сировини, матеріалів і постачання їх членам кооперативу.

5. У разі поєднання кількох видів діяльності утворюються багатофункціональні кооперативи.

6. Сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи надають своїм членам й інші послуги, зокрема технологічні, транспортні, меліоративні, ремонтні, будівельні, із ветеринарного обслуговування тварин і племінної роботи, бухгалтерського обліку й аудиту, науково-консультаційного обслуговування.

Ця стаття Закону не має якогось прикладного значення, а сам поділ кооперативів на види є доволі умовним, оскільки в нормах цієї статі застосовуються терміни «інші», «тощо», «зокрема», що розширюють сферу застосування цієї статі до практично будь-яких видів кооперативів.

Кооператив може бути змішаним (багатофункціональним), тобто займатися кількома видами діяльності. Якщо кооператив займається декількома напрямками діяльності, то вони повинні бути сумісними, наприклад, постачання матеріально-технічних ресурсів і збут сільгосппродукції або ж ремонт сільськогосподарської техніки та її експлуатація. Практика свідчить, що в сучасних економічних умовах найбільш життєздатні багатофункціональні обслуговуючі кооперативи, оскільки диверсифікація ділової активності знижує підприємницький ризик таких кооперативів. Згодом можлива спеціалізація сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів за певними напрямками діяльності чи за певними видами послуг, що є характерним для країн із розвинутою мережею кооперативів.

Стаття 6. Членство у сільськогосподарському обслуговуючому кооперативі.

1. Засновниками та членами сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу можуть бути виробники сільськогосподарської продукції -

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

юридичні та/або фізичні особи, які зробили вступний і пайовий внески у розмірах, визначених загальними зборами кооперативу, дотримуються вимог статуту, мають право ухвального голосу та беруть участь у господарській діяльності кооперативу.

Засновники сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу після його державної реєстрації набувають статусу членів кооперативу.

Відповідно до ст. 10 Закону України «Про кооперацію», членами кооперативу можуть бути громадяни України, іноземці та особи без громадянства, юридичні особи України та іноземних держав, що діють через своїх представників, які внесли вступний внесок і пай у розмірах, визначених статутом кооперативу, додержуються вимог статуту та користуються правом ухвального голосу.

Членом кооперативу може бути фізична особа, яка досягла *16-річного віку* і виявила бажання брати участь у його діяльності.

Кооператив зобов'язаний вести облік своїх членів та видати кожному з них посвідчення про членство.

Закон України «Про сільськогосподарську кооперацію» конкретизує: членами сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу можуть бути тільки *виробники сільськогосподарської продукції у розумінні Закону України «Про сільськогосподарський перепис»* (див коментар до пункту 2 ст. 1 Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію»).

Вступ до кооперативу здійснюється на підставі письмової заяви. Особа, яка подала заяву про вступ до кооперативу, вносить вступний внесок і пай у порядку та розмірах, визначених його статутом.

Вступ у члени кооперативу ґрунтується на принципі добровільності, який означає відсутність будь-якого примусу під час вступу в члени кооперативу. Членом кооперативу може стати тільки той, хто має таке бажання і висловить його у формі письмової заяви про вступ до кооперативу.

Законом встановлено вимоги, яким повинні відповідати особи, які бажають організувати або стати членами вже діючого кооперативу. Їх можна поділити на об'єктивні — досягнення встановленого законом віку (для фізичних осіб), здатність брати участь у діяльності, спрямованій на досягнення цілей і виконання завдань кооперативу, і суб'єктивні — бажання брати особисту участь у діяльності кооперативу, користуватися його послугами, формувати його фонди.

Таким чином, обов'язковою умовою членства є здійснення вступного та пайового внесків, у розмірах, визначених загальними зборами кооперативу та дотримання вимог його статуту.

Рішення правління чи голови кооперативу про прийняття до кооперативу підлягає затвердженню загальними зборами його членів. Порядок прийняття такого рішення та його затвердження визначається статутом кооперативу.

Крім того, члени кооперативу мають право ухвального голосу та беруть участь у господарській діяльності кооперативу. Члени кооперативу беруть участь у голосуванні на загальних зборах за принципом: «один член кооперативу — один голос», незалежно від частки в пайовому фонді. А участь у господарській діяльності кооперативу є основною умовою членства в кооперативі.

У кооперативі, у тому числі у сільськогосподарському обслуговуючому кооперативі, допускається асоційоване членство для осіб, які визнають його статут і внесли пай.

Асоційований член кооперативу — фізична чи юридична особа, яка внесла пайовий внесок і користується правом дорадчого голосу в кооперативі. При ліквідації кооперативу асоційований член кооперативу має переважне (першочергове) порівняно з членами кооперативу право на одержання паю.

Якщо питання членства регулюються коментованою статтею Закону «Про сільськогосподарську кооперацію», то правовідносини асоційованого членства у сільськогосподарському обслуговуючому кооперативі, як і в інших обслуговуючих кооперативах, регулюються відповідними нормами Закону України «Про кооперацію».

Порядок вступу до кооперативу та участь асоційованого члена в його господарській та іншій діяльності, права та обов'язки такого члена, розміри паїв визначаються статутом кооперативу (ст. 14 Закону України «Про кооперацію»).

Таким чином, кооператив може приймати до свого складу за рішенням загальних зборів асоційованих членів кооперативу.

Асоційованим членом кооперативу може бути фізична особа віком від 16 років або юридична особа, яка визнає статут кооперативу, внесла пайовий внесок для розвитку кооперативу у розмірах, визначених статутом або Правилами внутрішньогосподарської діяльності і користується правом

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

дорадчого голосу в кооперативі.

Особа, що має намір стати асоційованим членом кооперативу, подає заяву про вступ до кооперативу.

Кооператив зобов'язаний вести облік своїх членів і видати кожному з них посвідчення про членство. Порядок ведення обліку членів кооперативу, у тому числі асоційованих, законодавством непередбачений, він повинен бути встановлений статутом кооперативу або Правилами внутрішньогосподарської діяльності.

Принциповим є визначення, що засновники сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу після його державної реєстрації набувають статусу членів кооперативу. Це означає, що засновники не мають жодних переваг або додаткових обов'язків порівняно із членами кооперативу, які до нього вступили після здійснення процедури державної реєстрації.

Асоційований член кооперативу не бере безпосередньої участі у господарській діяльності кооперативу, однак його майновий внесок сприяє розвитку кооперативу.

2. Фізичні або юридичні особи можуть бути членами кількох сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, різних за видами діяльності.

У цій новелі головними є слова «різних за видами діяльності». Це означає, що фізичні або юридичні особи не можуть користуватися однаковими послугами у різних кооперативах, наприклад, бути одночасно членами двох молочарських кооперативів.

При цьому нема жодних обмежень щодо членства у кооперативах, які надають різні послуги одній і тій же особі.

Таку норму не слід розглядати як порушення конституційного права вибору та свободи дії. Вона є формою зміцнення економічної спроможності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу: дрібні кооперативи, які конкурують між собою в одній сфері послуг на обмеженій території, не зможуть надавати якісні послуги своїм членам і, як наслідок, збанкрутують, припиняють існування. Саме тому в окремих країнах існує система обмежень щодо територіальної зони дії кооперативу.

3. Членство в сільськогосподарському обслуговуючому кооперативі припиняється за умов, передбачених статтею 13 Закону України «Про кооперацію», та в разі припинення участі в господарській діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу протягом двох років поспіль.

Відповідно до ст. 13 Закону України «Про кооперацію», членство в кооперативі припиняється в разі:

- добровільного виходу з нього;
- припинення трудової участі в діяльності виробничого кооперативу;
- несплати внесків у порядку, визначеному статутом кооперативу;
- смерті члена кооперативу — фізичної особи;
- ліквідації члена кооперативу — юридичної особи;
- припинення діяльності кооперативу.

Окрім перелічених вище, Закон України «Про сільськогосподарську кооперацію» вводить нову умову припинення членства у сільськогосподарському обслуговуючому кооперативі — припинення участі в господарській діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу протягом двох років поспіль. Така норма є аналогом норми про те, що членство у виробничому кооперативі припиняється у разі припинення трудової участі в діяльності виробничого кооперативу.

Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив не може існувати без участі в його господарській діяльності членів кооперативу, тому така норма є виправданою.

Водночас законодавством врахована ризикованість сільськогосподарського виробництва — виключення із сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу можливе тільки при системній неучасті члена (2 роки) у господарській діяльності кооперативу.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Наприклад, через неврожай член садівничого сільськогосподарського кооперативу не може виконати зобов'язання щодо продажу садовини через кооператив, тобто не може брати участь у господарській діяльності кооперативу. Однак через рік-два плодоношення саду відновлюється — і член кооперативу знову реалізує власну садовину через сільськогосподарський обслуговуючий кооператив.

Умови і порядок вступу до кооперативу та виходу чи виключення з нього передбачаються статутом кооперативу.

Підставами для припинення членства у кооперативі є порушення умов членства у кооперативі:

- невнесення вступного внеску та паю,
- недотримання вимог статуту,
- порушення вікового цензу для члена, якщо таке сталося,
- вступ до кооперативу не за власним бажанням.

У законодавстві наведено вичерпний перелік припинення членства у кооперативі, у тому числі у сільськогосподарському обслуговуючому кооперативі, тобто ніхто не може бути виключений із кооперативу з інших підстав, ніж ті, що визначені законом.

Виключення із членів кооперативу може бути оскаржене до суду.

Слід пам'ятати, що засновники кооперативу не мають жодних привілеїв. У кооперативах діє принцип рівності всіх членів щодо прийняття рішень та умов отримання послуг.

Стаття 7. Вступні та пайові внески сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу

1. Вступні внески сплачуються членами сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу у порядку, встановленому статутом, та зараховуються до неподільного фонду кооперативу.

Тут наголошується, що порядок сплати вступних внесків у сільськогосподарському обслуговуючому кооперативі повинен бути визначений його статутом. Ця норма дублює норму ст. 11 Закону України «Про кооперацію»: *Особа, яка подала заяву про вступ до кооперативу, вносить вступний внесок і пай у порядку та розмірах, визначених його статутом.*

2. Пайовий внесок члена сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу формується з його паю та додаткових пайів.

Порядок визначення розміру пайового внеску кожного члена кооперативу визначається пропорційно до його участі у господарській діяльності кооперативу відповідно до запланованого обсягу і вартості послуг, що надаються кооперативом.

Асоційовані члени сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу здійснюють пайові внески у розмірі, визначеному статутом цього кооперативу.

У цій частині Закону наголошується, що «пайовий внесок» і «пай» є різними поняттями. Пайовий внесок складається з паю та додаткового паю.

Слід зауважити, що пай і додатковий пай (пайовий внесок), відповідно до положень Закону України «Про кооперацію», розглядаються як форми *майнового* внеску.

Див.також коментарі до пункту 2 ст. 1 Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію» (пай; додатковий пай).

Пай кожного члена кооперативу формується за рахунок разового внеску або внеску частками протягом певного періоду в порядку, визначеному локальними актами кооперативу.

Майнові внески оцінюються у грошовій формі.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Паї, у тому числі резервного і спеціального фондів, є персоніфікованими і в сумі визначають загальну частку кожного члена кооперативу в майні кооперативу.

За рахунок пайових внесків (у тому числі додаткових) членів та асоційованих членів кооперативу формується пайовий фонд кооперативу.

Право власності членів кооперативу — фізичних осіб на свою загальну частку успадковується.

Обов'язкові пайові внески вносяться пропорційно до участі члена в господарській діяльності кооперативу у відповідності з його зобов'язаннями щодо цієї участі, які він бере на себе відповідно до Правил внутрішньогосподарської діяльності.

Члени кооперативу мають право внести додатковий пай понад обов'язковий пай, який передається ними за власним бажанням до пайового фонду.

Якщо при вступі до кооперативу заявник самостійно визначає обсяги участі у діяльності кооперативу на перший рік роботи, про що зазначає у заяві про вступ до кооперативу, то асоційовані члени сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу здійснюють пайові внески у розмірі, визначеному статутом кооперативу.

Пайовий внесок асоційованого члена може відігравати важливу роль у формуванні матеріально-технічної бази сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу, особливо на початковому етапі його становлення. Проте, члени кооперативу мають усвідомлювати, що їм необхідно формувати власний потенціал, щоб не бути залежними від майна асоційованого члена.

Стаття 8. Правила внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу.

1. Правила внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу є нормативним документом кооперативу, що встановлює механізм і способи реалізації положень статуту кооперативу з урахуванням особливостей його господарської діяльності.

Правила внутрішньогосподарської діяльності кооперативу — це нормативний документ, що є похідним від статуту кооперативу і деталізує його положення з урахуванням специфіки діяльності кооперативу.

Як і статут сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу, правила внутрішньогосподарської діяльності обов'язкові для виконання всіма членами кооперативу, однак їхньою характерною особливістю є мобільність: Правила внутрішньогосподарської діяльності приймаються загальними зборами членів кооперативу, однак не потребують державної реєстрації на відміну від статуту кооперативу.

Див.також коментарі до пункту 1 ст. 1 Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію» (Правила внутрішньогосподарської діяльності).

2. Правила внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу повинні містити такі відомості:

- порядок організації надання послуг членам кооперативу відповідно до переліку видів його діяльності, визначеного статутом;
- вимоги стосовно документального оформлення зобов'язань членів кооперативу перед кооперативом щодо участі в його господарській діяльності;
- механізм визначення розміру додаткового паю кожного члена кооперативу та його сплати, загальної частки пайових внесків асоційованих членів у пайовому фонді кооперативу, розміру та нарахування кооперативних виплат у розрізі видів діяльності кооперативу;
- вимоги щодо ціноутворення та фінансових відносин.

Зазначені правила можуть містити й інші пов'язані з особливостями діяльності кооперативу положення, що не суперечать вимогам законодавства.

ДОРАДЧА КООПЕРАТИВНА ШКОЛА НАСДСУ

Ця частина Закону визначає перелік обов'язкових відомостей, які повинні міститися в Правилах внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу.

Водночас законодавець, виходячи з того, що сфери та особливості діяльності сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів є надзвичайно різноманітними, надає можливість таким кооперативам самостійно включати до зазначених правил додаткові положення, що сприятимуть більш ефективній організації діяльності кооперативу. Наприклад, обов'язковість Договору про участь у господарській діяльності кооперативу.

Однак у будь-якому випадку положення Правил не можуть суперечити законам України, нормативно-правових актам та статуту кооперативу.

3. Примірні правила внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу розробляються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної аграрної політики.

Центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної аграрної політики, сьогодні є Міністерство аграрної політики та продовольства України, яке діє на підставі Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України затвердженого.

Примірні правила внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу затверджені наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 30 жовтня 2013 р. № 643 «Про Примірні правила внутрішньогосподарської діяльності сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу».

**Продовження НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО КОМЕНТАРІЮ ДО ЗАКОНУ УКРАЇНИ
«ПРО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКУ КООПЕРАЦІЮ» ВИ ЗМОЖЕТЕ ПОБАЧИТИ У
НАСТУПНОМУ НОМЕРІ КООПЕРАТИВНОГО ВІСНИКА!**

МАРКЕТИНГОВІ ПОРАДИ

ЦІНИ НА РИНКУ ЖИВОЇ ХУДОБИ «ЧАРОДІЙ» СТАНOM НА 26 БЕРЕЗНЯ 2014 РОКУ РОКУ

Вид	Категорія	Ціна, грн. за кг. живої ваги
Свині без добавок	Від 90 до 120 кг живої ваги	15.00- 16.00
/ -/	Від 130 кг до 180 і вище	16.00-17.50
Свині на добавках	Від 90 до 120 кг живої ваги	15.50-17.50
/-/	Від 130 до 180 кг живої ваги	17.00-18.80
Поросятка молод- няк		30.00-50.00
Бички	Від 150 до 600 кг і вище	14.00-16.00
Телиці	Від 150 до 600 кг	12.00- 14.00
Корови на забій		7.00- 11.00
Молодняк ВРХ	Від 50 до 120 кг	17.00-18.00

Адреса:

Ринок живої худоби «Чародій»

м. Жашків, Черкаської обл.

тел. 04747-6-21-23; 050-163-67-39

МАРКЕТИНГОВІ ПОРАДИ

Ціна на оптових ринках України станом на 21 березня 2014 року

Інформація Проекту «Час для бізнесу» (<http://www.pl-by-ua.org.ua>).

Продукція	Шувар		Нежданний		Столичний		Азовський	
	мін.	макс.	мін.	макс.	мін.	макс.	мін.	макс.
Буряки столові	2.60	2.80	1.80	2.00	--	--	4.00	5.00
Кабачок	16.00	25.00	--	--	--	--	22.50	49.00
Картопля стандарт	4.00	4.80	5.00	5.30	--	--	6.50	8.00
Капуста білокачанна	2.30	2.50	2.20	2.80	--	--	3.00	4.50
Капуста брюсельська	13.00	15.00	--	--	--	--	--	--
Капуста броколі	22.00	25.00	--	--	--	--	--	--
Капуста пекінська	6.00	7.00	7.00	8.00	--	--	6.00	8.00
Капуста цвітна	20.00	23.00	--	--	--	--	8.00	9.00
Капуста квашена	--	--	--	--	--	--	--	--
Морква	2.30	2.50	1.60	2.50	--	--	3.00	5.00
Огірок солений	--	--	--	--	--	--	--	--
Огірок	18.00	26.00	20.00	23.00	--	--	45.00	45.00
Перець солодкий довгий	--	--	--	--	--	--	33.00	35.00
Перець солодкий оранжевий	28.00	28.00	--	--	--	--	--	--
Перець солодкий червоний	30.00	35.00	--	--	--	--	--	--
Помідор	20.00	28.00	6.00	10.00	--	--	28.00	30.00
Помідор квашений	--	--	--	--	--	--	--	--
Помідор зелений	--	--	--	--	--	--	4.50	10.00
Редька	3.00	3.50	3.50	4.00	--	--	--	--
Цибуля ріпчаста	5.00	5.80	4.50	6.00	--	--	3.50	7.50
Цибуля червона	7.00	9.00	--	--	--	--	--	--
Часник	12.00	18.00	7.00	14.00	--	--	16.50	16.50
Яблука квашені	--	--	--	--	--	--	--	--

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ДОРАДЧИХ СЛУЖБ УКРАЇНИ

Повна назва - Всеукраїнська громадська організація «Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України».

Має статус неприбуткової організації.

Скорочена назва – НАСДСУ.

Назва англійською мовою NGO "National Association of Agricultural Advisory Services of Ukraine".

Створена 11 березня 2003 року.

Свідоцтво про реєстрацію об'єднання громадян в Міністерстві юстиції України від 10 жовтня 2003 року №1971.

Першим президентом НАСДСУ був Шмідт Роман Михайлович.

До жовтня 2011 року обов'язки президента НАСДСУ виконував Гриценко Микола Петрович.

Метою діяльності Асоціації є сприяння покращенню добробуту сільського населення та розвитку сільської місцевості через підвищення рівня знань і вдосконалення практичних навичок сільського населення та сільськогосподарських товаровиробників, задоволення та захист соціальних, економічних, фахових та інших спільних інтересів членів Асоціації.

Основними завданнями Асоціації є:

- о Сприяння провадженню освітньої діяльності для сільського населення та сільськогосподарських товаровиробників, членів Асоціації та інших осіб із питань менеджменту, маркетингу, права, екології, застосування сучасних технологій та з інших питань, що пов'язані із сільськогосподарською дорадчою діяльністю.

- о Сприяння поширенню та впровадженню сучасних досягнень науки, техніки і технологій, демонстраційні покази форм і методів роботи сільського населення і сільськогосподарських товаровиробників.

- о Координація діяльності суб'єктів сільськогосподарської дорадчої діяльності, членів Асоціації, методичного забезпечення та розробка і впровадження правил їх поведінки.

- о Сприяння професійній підготовці дорадників та експертів дорадників шляхом організації навчання за програмами базової підготовки та підвищення їх кваліфікації за напрямками, зазначеними у кваліфікаційному свідоцтві.

- о Представництво та захист законних прав та інтересів членів Асоціації у центральних та місцевих органах державної влади у встановленому законодавством порядку.

- о Внесення у встановленому порядку пропозицій щодо розробки та вдосконалення нормативно-правових актів, що регулюють дорадчу діяльність в Україні та сприяють створенню системи правового й професійного захисту членів Асоціації.

- о Сприяння розвитку зовнішніх зв'язків членів Асоціації з міжнародними організаціями та партнерами, які займаються дорадництвом.

- о Сприяння прибутковій діяльності сільськогосподарських підприємств та підвищенню рівня життя сільського населення через активне навчання, запровадження сучасних досягнень науки, техніки і технологій, інформаційне забезпечення.

- о Сприяння популяризації дорадництва та поширення інформації про освітні програми та проекти; створення умов для доступу членів Асоціації до мережі інформаційного забезпечення та бази даних.

НАСДСУ представлена своїми членами – сільськогосподарськими дорадниками, а також сільськогосподарськими дорадчими службами (понад 70), діяльність яких регулюється Законом України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність», в усіх регіонах України.

Офіс НАСДСУ знаходиться у м. Києві.

Президент НАСДСУ - Корінець Роман Ярославович.

Віце-президент НАСДСУ - Андрієнко Світлана Михайлівна, Кропивко Михайло Федорович, Брівко Тетяна Василівна, Паньків Іван Ярославович.

Електронна пошта – doradaukraine@gmail.com.

Сайт www.dorada.org.ua.

НАСДСУ має великий досвід реалізації дослідницьких, лобістських, інформаційних, навчальних проектів, законопроектної роботи, розробки державних програм, а також досвід співпраці з зарубіжними та міжнародними організаціями, проектами міжнародної технічної допомоги різних країн.

НАСДСУ проведено декілька сотень навчальних семінарів, в тому числі міжнародних, круглих столів, міжнародних науково-практичних конференцій.

НАСДСУ започаткувала видання перших в Україні навчальних посібників «Основи сільськогосподарського дорадництва в Україні» та «Посібник для сільськогосподарських дорадників», матеріалів і документів Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України в 3-х томах, програм, буклетів, брошур, довідників тощо.

НАСДСУ здійснює інформаційне забезпечення та промоції дорадчих служб через веб-сайт Асоціації, газету-вкладку «Вісник Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб «ДОРАДА» у форматі друкованого видання «Вісник «Фермер України», національне радіо, телебачення, інші засоби масової інформації.

НАСДСУ ініціювала прийняття Закону України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність» та проектами нормативно-правових актів на його виконання, в тому числі Державної цільової програми сільськогосподарської дорадчої діяльності на період до 2009 року, інших правових актів, спрямованих на розвиток сільського господарства та сільської місцевості.

Асоціація та її члени – дорадчі служби, дорадники – співпрацювали та співпрацюють на партнерських засадах з міжнародними програмами і проектами Світового банку, ФАО, Європейської Комісії, урядів Сполучених Штатів Америки, Канади, Великобританії, Німеччини, Данії, Нідерландів, Швеції, Польщі, а також з дорадчими службами Болгарії, Естонії, Латвії, Литви, Молдови, Румунії, Угорщини, Японії, Білорусі, Китаю, Російської Федерації.

Дорадчі служби на замовлення органів влади надають соціально спрямовані дорадчі послуги.

National Association of Agricultural Advisory Services of Ukraine

General Information

Full title is NGO "*National Association of Agricultural Advisory Services of Ukraine.*"

Short title is (NAAASU).

The association was found on March 11, 2003 as a non-profit private organization.

Certificate of registration of association №1971 was issued by Ministry of Justice of Ukraine on October 10, 2003.

The first president of NAAASU was Roman Schmidt.

Mykola Grytsenko was acting president of NAAASU until October, 2011.

Purpose

The purpose of the Association is to promote the improvement welfare of rural population and rural development by increasing the knowledge and practical skills of rural population and agricultural producers and protect the social, economic, professional and other common interests of its members.

Principal duties:

Primary targets of the Association are:

The association conducts educational activities for rural population, agricultural producers, members of the Association and others in the fields of management, marketing, law, ecology, modern technology etc.

The association promotes and implements modern achievements of science, engineering, technology, new forms and methods of work for rural population and agricultural producers.

The association coordinates the activities of rural population, agricultural producers, members of the Association and others.

The association contributes training of experts by organizing training programs.

The association represents and protects the legitimate rights and interests of their members in authorities.

The association makes the offers concerning the creating and improving of regulatory acts, regulates agricultural advisory services in Ukraine.

The association promotes cooperation of the members with international organizations and partners involved in advisory services.

The association supports the lucrative activity of agricultural enterprises and improves welfare of the rural population.

The association popularizes itself and extends information about educational programs, projects. Moreover organization creates conditions for access to the members of the association to databases.

Structure

NAAASU is represented by their members - agricultural advisors and agricultural extension services, whose activities are governed by the Law of Ukraine "Agricultural Advisory Services", in all regions of Ukraine.

Head office of NAAASU is located in Kiev (10, Heroiv Oborony st., of. 10

President of association is Korinets Roman, vice president of association is - Andriienko Svetlana, Kropyvko Mykhailo, Brivko Tetiana, Ivan Pankiv.

E-mail: doradaukraine@gmail.com.

www.dorada.org.ua

Experience

NAAASU has a huge experience of research, lobbying, information, educational projects, legislative drafting, development of state programs, as well as experience in working with foreign and international organizations, international technical assistance projects in different countries.

NAAASU has already held hundreds of seminars, roundtable discussion and scientific conferences, including international.

NAAASU has founded several textbooks, such as: "Fundamentals of agricultural Advisory in Ukraine" and "Handbook for agricultural advisers". Moreover association composed papers and documents of the National Association of Agricultural Advisory Services of Ukraine in 3 volumes, programs, booklets, brochures, manuals, etc.

NAAASU provides information through website of the association, newspaper "Journal of National Association of Agricultural Advisory Services", "Journal "Farmer of Ukraine", national radio, TV etc.

NAAASU initiated the adoption of the Law of Ukraine "Agricultural Advisory Services".

The association and its members cooperate in partnership with international programs, projects of World Bank, FAO, European Commission, the governments of the United States, Canada, UK, Germany, Denmark, the Netherlands, Sweden, Poland, and with advisory services in Bulgaria, Estonia, Latvia, Lithuania, Moldova, Romania, Hungary, Japan, Belarus, China and Russian Federation.